

СПРАВА «КОТЛЯР ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF KOTLYAR v. UKRAINE)

(Заява № 36124/13)

Стислий виклад рішення від 10 листопада 2022 року

У жовтні 2009 року та вересні 2010 року Окружний адміністративний суд міста Києва та Київський апеляційний адміністративний суд задовольнили позов заявника до Уряду про визнання недійсними певних положень постанови Кабінету Міністрів України про порядок перерахунку пенсій.

Згідно з твердженнями заявника у червні 2011 року Вищий адміністративний суд України (далі – ВАСУ) задовольнив клопотання відповідача про продовження строку для подання касаційної скарги та прийняв його касаційну скаргу до розгляду.

Остаточною постановою, ухваленою у липні 2012 року за відсутності заявника, але в присутності представника відповідача, ВАСУ скасував рішення судів нижчих інстанцій, ухвалених на користь заявника, і відмовив у задоволенні його позовних вимог.

Згідно з твердженнями заявника він випадково дізнався про цю постанову у листопаді 2012 року. Того ж дня він подав заяву до Окружного адміністративного суду міста Києва з проханням надати йому доступ до матеріалів своєї справи та зазначив, що він не отримував повідомлення про касаційне провадження від ВАСУ.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з порушенням його права на змагальний судовий процес і рівність сторін, оскільки він не був повідомлений про касаційне провадження, у тому числі засідання у своїй справі, а тому не міг надати свої аргументи у ВАСУ, який зрештою скасував рішення, ухвалені на його користь.

Розглянувши скарги заявника, Європейський суд зазначив, що заявник явно був зацікавлений у отриманні копії касаційної скарги та наданні зауважень на неї, оскільки касаційна скарга явно мала на меті вплинути на рішення ВАСУ, тому що в ній вимагалось скасувати судові рішення, ухвалені на користь заявника. За відсутності доказів належного повідомлення про провадження Європейський суд прийняв твердження заявника, що він не знав про касаційне провадження у своїй справі, і це перешкодило йому захистити свої інтереси у ВАСУ. З огляду на усталену практику та обставини цієї справи Європейський суд встановив, що у цій справі заявник був позбавлений можливості ефективно надати свої зауваження до ВАСУ і не було дотримано його право на справедливий суд та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує заяву прийнятною;

2. Постановляє, що було порушено статтю 6 Конвенції.

3. Постановляє, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(і) 500 (п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 500 (п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, які мають бути сплачені безпосередньо на банківський рахунок представника заявника, пана М. Тарахкала;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».